

פעילויות הפגה

שעשועי מיון לגיל הרך

מעובד עפ"י "האוצר" של מרגלית עקביא

באוטו החדש עם הבטריות
שיחקתי אולי שעתיים,
את ה"לגו", שעלה המון,
הרכבתי אחת ושתיים,
ת'כדור הגדול שכחתי
אחרי כמה ימים, ואפילו באופניים
אני נוסע רק לפעמים.

רק בשמונצים השבורים –
קפיצים, בוגים וכאלה דברים –
שאבא זרק
מארגז המכשירים,
אני לא מפסיק
לשחק ולחטט –
כי זה לא צעצועים:
זה דברים באמת!

מתוך: "אם הילד הלה הוא אני", יהודה אטלס

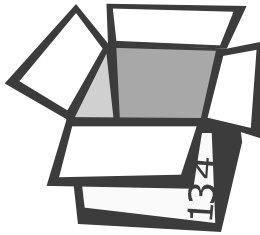
לפעילות הבאה קראנו שעשועי מיון אבל **מיון** הוא רק פעילות אחת מתוך מגוון אפשרויות אחרות שמזמנת לנו תיבת האוצרות. תיבת האוצרות – מה יש לנו פה? אוסף גרוטאות ושמונצעס שהיו בדרכם לפח האשפה ונעצרו, נאצרו ומוחזרו בקופסא הזו. משחקי המיון מפתחים בילד (מעבר לשעשוע שבהם) את יכולת ההכללה (מה שיידך) וההבחנה (מה לא שיידך), פיתוח דמיון, פיתוח חושים וכו'. כאשר הוא מקשר ומשייד חפצים לקבוצות על סמך תכונות משותפות שלהם, כמו: צבע, צורה, חומר, גודל וכו'. אז בואו נתנסה.

מטרות:

- פיתוח יכולת ההכללה (מה שיידך, מה משותף...) וההבחנה (מה שיידך, מה שונה...) אגב התוודעות לתכונות של חומרים, גדלים, צבעים, צורות, צרופים, יחסים וכו'...
- פיתוח חשיבה ודמיון, פיתוח החושים תוך העשרת עולם האסוציאציות והמושגים
- לימוד של ריכוז, סדר וארגון

חומרים:

- קופסה ובה אוסף מגוון של חפצים שונים, בעיקר גרוטאות.
- סט מדבקות זהב (כוכבים) כ"נקודות".

הצעות לפעילות:

א. "האוצר"

המנחה שופך את ה"אוצר" על הרצפה. המנחה מבקש מהמשתתפים שיסדרו את החפצים לפי "צד שווה" (מכנה משותף) לפי בחירתם. (קריטריונים אפשריים: צבע, חומר, צורה, עובי, אורך, רוחב, ריח, טעם, שקיפות, דביקות, זוהר, גמישות, חספוס, וכו') מותר להשתמש בחפץ שמוין קודם. לקבוצות צעירים כדאי לתת את קריטריון המיון מראש.

ב. מעגל חפצים

האוצר מונח על השולחן, וכן מספר גדול של חפצים. כל משחק בתורו בוחר 5 חפצים ומסדר אותם כך שבין הראשון והשני יהיה קשר כלשהו, וכך בין השלישי והרביעי (יכול להיות קשר שונה) וכך הלאה עד החפץ האחרון. האחרון חייב להיות קשור בקשר כלשהו לראשון כך שיווצר מעין מעגל סגור של חפצים שבין כל שניים מהם יש קשר כלשהו. דוגמאות ל"קשרים": צורה, צבע, שימוש, חומר או כל עקרון אחר. על הקשרים יחליט הילד, כל "קשר" מזכה בכוכבית זהב. גם ילד יחיד יכול לשחק במשחק זה ולבחון את התקדמותו במציאת "קשרים" רבים יותר.

ג. שרשרת חפצים

המנחה מניח חפץ במרכז והמשתתפים בתורם מצרפים חפץ נוסף בהקשר מנומק לחפץ הראשון, ממשיכים כאשר בין החפץ הראשון לשני יכול להיות קשר שונה מזה שבין הראשון לשני.

ד. מה הקשר?

ה"אוצר" מונח על השולחן ומשחק אחד ממייך את החפצים לפי העיקרון הרצוי לו. לאחר שסיים, על חבריו לומר מדוע מייך בצורה זו ומהו העיקרון. ועתה עובר הממייך לחבר השני.

ה. דוק חפצים (לפי כללי הדוק הרגיל)

מכניסים את כל החפצים לקופסה, מטלטלים אותה והופכים אותה על השולחן, עתה מרימים בזהירות את הקופסה ומניחים אותה בצד. הילד שהפך את הקופסה מנסה לקחת כמה שיותר חפצים בתנאי שלא יזיז אף חפץ מלבד זה שאותו הוא רוצה לקחת. הוא ממשיך לאסוף בצורה כזו עד אשר יזוז חפץ כלשהו. ברגע שהזיז חפץ כלשהו, סופרים כמה חפצים אסף ומזכים אותו ב"כוכבים" כמספר החפצים. אוספים חזרה את החפצים לקופסה ומעבירים למשתתף הבא.

1. א' – ב' של חפצים

מכריזים בצליל מסוים (או לילדים גדולים יותר באות מהא'-ב) ועליהם למצוא חפצים שמתחילים בצליל.

2. חפצים מתחרזים

מבקשים מהילדים למצוא חפצים ששם מסתיים באותו הצליל.

3. רצפים

מכריזים על דבר והיפוכו ומסדרים רצף של חפצים לדוגמא: המגדול לקטן או להיפך, מהכהה לבהיר, מהרך לקשה, מהכבד לקלוקי

4. מה עוד אפשר לעשות בזה?

כל אחד מוציא חפץ כרצונו, ובבוא תורו, הוא מספר מה אפשר לעשות בו, כיד הדמיון הטובה עליו, נוסף למטרה לה הוא נועד. לילדים גדולים אפשר להציע להציג בפנטומימה. (כמו בתכנית "של מי השורה הזאת...")
למשל אצבעון:

א. ניתן לצייר עליו פרצוף ולהשתמש בו לתיאטרון בובות.

ב. אפשר לשתות בו יין.

ג. אפשר לשמור בו חפצים קטנטנים.

ד. אפשר לגלגל או לזרוק אותו במשחק קליעה למטרה.

ה. אפשר לקלוע לתוכו כדורים קטנטנים עשויים נייר.

ו. אפשר להשתמש בו כחייל במשחק מסלול.

ז. אפשר להשתמש בו כשבלונה לציור עיגולים.

ח. אפשר להשתמש בו כמכסה לבקבוק יין.

כל הצעה – מזכה בכוכב או נקודה.

